

denis van onze contreien sedert Karel V en in de voor Vlaanderen onaanvaardbare situatie na 1830. Hij schetst hoe het idee van federalisme is ontstaan en gegroeid, tot vandaag de dag, waarop er „niet langer één België is, met één nationale hymne, met één nationale vlag, met één nationale feestdag“. Een artikel apart is gewijd aan de Vlaamse cultuur (radicaal stellend: „neem de Vlaamse cultuur uit België weg, en het land heeft géén cultuur meer“), maar ook de Duitstalige Belgen zijn niet vergeten. En in het slotartikel stelt deze waarnemer met de scherpe blik en dito pen de vraag: zal Vlaanderen België redden? Zelfs Kåre Langvik-Johannessen durft daar niet op te antwoorden.

•
Word (73 Point Beach Drive/Milford, CT 06460/USA) verschijnt driemaal per jaar en is het blad van de Newyorkse *International Linguistic Association*. De aflevering van april-augustus 1979 (jg. 30, nr. 1-2) is geheel gewijd aan taalplanning en samengesteld onder de leiding van gast-redacteur Richard E. Wood (Southeast Missouri State University). Het nummer bevat verschillende interessante bijdragen over inspanningen om het gebruik van bepaalde talen te bevorderen, hun standaardisering in de hand te werken, hun spelling te regelen, enzovoort. Zo komt de lezer heel wat te weten over het Albanees, het Chinees, het IJslands, het Canadees Frans, het Hebreeuws, het Viëtnamees, het Pools, het Swahili in Tanzanië, het Zweeds in Finland, de drie mogelijke standaardtalen in Schotland. Alle bijdragen vallen op door hun afstandelijkheid en de wil tot objectieve beschrijving.

Dat geldt dus ook voor het nog niet gedoemde artikel over het Nederlands, dat Guido Geerts (K.U. Leuven) aan dit nummer afstond. Heel terecht heeft hij zijn tekst de titel *History as Language Planner* meegegeven. Voor Nederlandstaligen bevat het artikel

uiteraard geen nieuws, maar het is een helder geformuleerd overzicht, waarin ook Friesland en het Nederlands in Frans-Vlaanderen aan bod komen.

•
In 1980 verscheen het verslag van het zevende colloquium van docenten in de neerlandistiek aan buitenlandse universiteiten, dat werd gehouden in Amsterdam in augustus 1979. Dit verslag is dus heel wat sneller gereedgekomen dan zijn voorgangers, maar terecht zucht de voorzitter van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek (I.V.N.) dat een colloquiumverslag eigenlijk al een paar maanden na dato zou moeten verschijnen. Helaas, tussen droom en daad staan hier geen wetten in de weg, maar toch nog altijd praktische bezwaren.

Voor iemand die het colloquium niet bijwoonde, mist dit verslag natuurlijk de dimensie van het herkennen, maar niettemin is het ook voor derden een interessant document. De referaten zijn zeer verscheiden en gaan van *Amsterdam op het eerste gezicht* door E. van Konijnenburg (Amsterdam) tot *Recente theorieën over vreemde-talen-leren en onderwijzen* door prof. dr. L.K. Engels (K.U. Leuven). Maar tussen-door hadden de deelnemers aan het colloquium al geluisterd naar *Dromen in Vondels drama's* (prof. dr. Strengholt, V.U. Amsterdam), *Neo-romantische poëzie in Nederland en Vlaanderen* (dr. H. Brems, K.U. Leuven), *Doelstellingen en verwachtingspatronen in het onderwijs Nederlands als vreemde taal* (dr. J.G. Wilmots, Hasselt), *Het onderwijs in de Nederlandse letterkunde op de middelbare school in Nederlandstalig België* (G. Aertsens, Brussel), *Literatuurdidaktiek in Nederland* (K. Hawinkels, Hilversum), *De beoefening van de moderne taal-kunde in Nederland* (prof. dr. M.C. van den Toorn, K.U. Nijmegen), en *Opvattingen over het A.B.N.* (dr. J.W. de Vries, R.U. Leiden). Het zijn niet alleen de

leden van de I.V.N. (Postbus 84069, 2508 AB Den Haag) die er hun gading in vinden.

De I.V.N. publiceert trouwens nog meer, want ze is ook verantwoordelijk voor *Dutch Studies*, dat we in de praktijk een jaarboek zouden kunnen noemen. *Dutch Studies* kwam tot stand op initiatief van de eerste voorzitter van de vereniging, Walter Thys. De eerste drie afleveringen hadden een gevarieerde inhoud, maar nu heeft de redactie besloten een andere manier van werken te volgen en themanummers uit te geven waaraan telkens een kleine groep specialisten meewerkt. Men hoopt op die manier doeltreffender bij te dragen tot „de integratie van „Nederlandse“ inspanningen op een bepaald gebied in een internationale context“. Voor de eerste aflevering in de nieuwe richting werd geselecteerd voor het thema fonologie van „a currently very much under-researched language“. Het is de bedoeling verdere afleveringen te wijden aan Nederlandse literatuur van de Middeleeuwen en van vandaag.

Tenslotte geeft de I.V.N. ook twee keer per jaar een soort huisorgaan uit, *Neerlandica extra muros*, met de meer organisatorische en algemene berichten en nieuwtjes. Maar ook overzichten van het jongste proza en de jongste poëzie zijn erin te vinden, en beschouwingen bij het leren van vreemde talen of bij taalproblemen van gastarbeiders en hun kinderen, om maar een paar dingen te noemen.

Als we het geheel van die publicaties overzien, kunnen we alleen tot het besluit komen dat de I.V.N. heel veel en heel nuttig werk verricht en uit het buitenlands cultureel beleid van Nederland en Vlaanderen niet meer weg is te denken.

Jan DeLoof.

Louis-Paul Boon in het Russisch.

In Moskou verscheen in 1980 bij

Samenwerking Nederland-Vlaanderen & Vlaamse Beweging

de uitgeverij „Progress” een omvangrijke bundel gewijd aan het oeuvre van L.P. Boon. Het boek werd uitgegeven in een oplage van 100.000 exemplaren en kreeg meteen zoveel weerklank dat het in enkele uren uitverkocht was.

In de bundel wordt Boon aan de Russische lezers voorgesteld als een van de belangrijkste Belgische prozaschrijvers, die verschillende nationale prijzen won. Hierbij wordt opgemerkt dat het proza van Boon zich onderscheidt door een grote veelzijdigheid van thema's en genres, een fijne psychologische uitdieping en een kritische verhouding tegenover de hedendaagse Belgische werkelijkheid.

De redacteur van deze uitgave, J. Sidorin, koos uit de verzamelde werken van Boon eerst en vooral *Mijn kleine oorlog*, waarvan hij zelf de vertaling maakte. Vervolgens plaatste hij in de bundel *Vergeten straat*, vertaald door L. Shetsjkova. De verhalen *Mooier dan Parijs*, *De maagziekte* en *De uitleenbibliotheek* werden vertaald door E. Makarova. Met uittreksels uit *Het jaar 1901*, vertaald door S. Belokrinskaja, werd de bundel afgesloten.

Het inleidend woord op deze eerste Russische bundel met werken van Boon werd geschreven door W. Elsschot. Deze in Rusland zo populaire Vlaamse auteur had inderdaad in 1946 een woord vooraf geschreven bij een bundel van Boon. Dit woord vooraf verscheen hier dan in Russische vertaling. Sidorin zelf besloot de bundel met een uiteenzetting over het leven en de betekenis van Boons oeuvre.

De Russische criticus ziet de verdienste van Boon vooral in de realistische wijze waarop deze de gesteldheid van de Vlaamse arbeider en de sociale toestanden in Vlaanderen weergeeft. Dit aspect fascineert Sidorin bijzonder in de roman *Vergeten straat*, waarin duidelijk getoond wordt hoe sterk de Vlaamse arbeider nog verbonden was met het dorpsleven. Sidorin is

van oordeel dat onder invloed van deze band de arbeider „geen wetenschappelijk socialisme” verkondigt, maar hij veeleer het socialisme beleeft als „een eeuwige droom van broederschap en een gelukkig leven voor alle mensen”.

Sidorin hecht eveneens veel betekenis aan het artistieke meesterschap van Boon. Hij vindt dat de Vlaamse auteur op bijzonder originele wijze het oorlogsgebeuren weergeeft in *Mijn kleine oorlog*. Bij de bespreking van andere werken van Boon zoals de romans *Jan de Lichte*, *Pieter Daens* en *De zwarte hand* spreekt de Russische criticus zijn bewondering uit voor de veelzijdige belangstelling van de zo goed gedocumenteerde auteur. Hij beklemtoont daarbij het ontzaglijke werk, dat deze autodidact verrichtte met zijn zoektocht in de archieven en bibliotheken. Op de betekenis van Boon als plastisch kunstenaar wordt hier eveneens gewezen.

Sidorin wijdt ook uit over de vaak negatieve wijze waarop de officiële Belgische critici het oeuvre van Boon benaderen. Dit ondanks het feit dat W. Elsschot reeds van bij het begin had gewezen op het grote kunstenaarschap van Boon. Uiteindelijk oordeelt Sidorin dat men op grond van het sterke autobiografisch getinte oeuvre van Boon een heel goed inzicht kan krijgen in de gesteldheid van de man zelf. De grootste verdienste van Boon ziet Sidorin dan in het feit, dat hij als kunstenaar zo begaafd was dat hij de kunst verstond om in elk mens „een diep gevoel van menselijke waarde op te wekken”.

Wie een goede kennis heeft van de klassieke Russische literatuur weet dat het ook precies door dit humanisme is dat de Russische lezer het meest wordt getroffen.

Dr. Carolina de Maegd-Soëp, Drongen.

Louis Paul Boon, *Izbrannoe* (Uitgekozen werken), Uitgeverij Progress, Moskou, 1980, 382 pp.

Nederlandse adviesraden positief tegenover gemeenschappelijk radioprogramma.

Het lijkt uiteindelijk toch nog niet uitgesloten, dat over enkele jaren (bv. tegen 1985) België en Nederland een gemeenschappelijk radioprogramma uitzenden. Een programma dat bedoeld is voor de eigen landen en taalgenoten, maar ook zo wordt uitgewerkt dat het een flink stuk van Europa rechtstreeks via deze zender kan informeren in vier talen, over wat in de Nederlandstalige wereld op alle gebieden des levens aan de orde is. Een aardig stukje mogelijke uitstraling van Nederlandse cultuur, zoals wij dat al enige tijd zo mooi noemen.

Dat is dus nog niet uitgesloten, op voorwaarde evenwel dat een aantal adviescolleges en de beide betrokken regeringen het met hun beleidsinzichten en met de steeds zuiniger toegemeten budgetten in overeenstemming kunnen brengen. Dat schreven we al in *Ons Erfdeel* 4/79. Dat was naar aanleiding van de voorstelling van een rapport over de wenselijkheid en mogelijkheid van dergelijk gemeenschappelijk programma, dat opgesteld werd nadat de Golfengteconferentie van Genève in 1975, een langegolffrequentie toekende (173 kHz), die door België en Nederland gezamenlijk zou worden geëxploiteerd.

Traditioneel sterker in Vlaanderen dan in Nederland, ging ook nu weer heel sterk de gedachte aan culturele samenwerking leven en zagen velen in deze radiozender meteen een gedroomd middel om de onderlinge culturele samenwerking en de culturele uitstraling naar buiten uit - waar op zoveel congressen en in zoveel resoluties al zo vaak op is aangedrongen - concreet waar te maken.

België was er al vrij snel mee klaar. De financiering zou een minimum bedragen. Bij de (nog